باسمه تعالی

درس : **تعلیمات دینی ۳** **(دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته :	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**	تعداد صفحه: **۲**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان:	ساعت شروع:

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱	**الف) تدبر در آیات قرآن و حدیث :**	
	الف) با توجه به آیهٔ شریفهٔ :« اِنَّ اللهَ رَبّی وَ رَبُّکُم فَاعبُدوهُ هذا صِراطٍ مُستَقیمٌ » راه درست زندگی کدام است؟	۰/۵
	ب) با توجه به عبارت قرآنی: « أَمْ مَنْ أَسَّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرُفٍ هَارٍ » مقصود از بنای زندگی بر لبه پرتگاه چیست؟	۰/۵
	ج)آیهٔ شریفهٔ :« يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ » به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟	۰/۵
	د) بر اساس عبارت قرآنی : « اُدْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّکَ بِالْحِكْمَةِ وَ الْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ »دو روش صحیح دعوت را بنویسید ؟	۰/۵
	ه) حدیث شریف امام صادق علیه السلام که می فرماید: « ... کسانی که به سبب نیکوکاری زندگی دراز دارند از کسانی که به عمر اصلی زندگی می کنند ، بیشترند » دربردارنده کدام سنت الهی می باشد؟	۰/۵
۲	**ب) درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را با (ص / غ) مشخص کنید:**	
	الف) دوره جوانی دوره کم شدن انعطاف و تثبیت خوی ها و خصلت هاست.	۰/۵
	ب) احکام و قوانین دین اسلام فقط سعادت و نیک بختی اخروی و ابدی را تأمین می کند.	۰/۵
	ج) پیشرفت علمی، پایه های استقلال یک ملت را تقویت می کند و مانع تسلط بیگانگان می شود.	۰/۵
	د) از ویژگی های فرهنگ علمی دوره اسلامی، منحصر نبودن تحصیل علم به طبقه یا قشری خاص بود.	۰/۵
۳	**ج) عبارت های زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید:**	
	الف) اگر توبه با ..... و ..... همراه باشد گناهان را به حسنات تبدیل می کند.	۰/۵
	ب) مخلوقات جهان، از آن جهت که به حکم و اراده الهی ایجاد می شوند به ..... الهی وابسته اند.	۰/۵
	ج) در احکام دین، هردستورخداوند، دلایل خاص خود را دارد که ..... آن حکم و دستور نامیده می شود.	۰/۵
	د) رسول خدا صلی الله علیه و آله در دوره تمدن اسلامی، با ..... و ..... خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد.	۰/۵
۴	**د) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:**	
	الف) در چه صورت استغفار بی خاصیت می شود؟	۰/۵
	ب) زمینه های پیدایش تمدن جدید را بنویسید.	۰/۵
	ج) در چه صورت یک نظام اجتماعی، توحیدی است؟	۰/۵
	د)گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند چه تغییر و تحولی بود؟	۰/۵
	ه) اگر کسی حقوق مادی یا معنوی مردم را ضایع کرده است و برای جبران به آنان دسترسی ندارد، چه باید بکند؟	۰/۵
۵	**ه) در عبارات زیر گزینه صحیح را تشخیص دهید:**	۱
	الف) مهم ترین عامل برای حضورکارآمد در میان افکار عمومی جهان :	
	۱- استحکام بخشیدن به نظام اسلامی ۲- ترسیم چهره عقلانی و منطقی دین اسلام	
	ب) بیت «این که فردا این کنم یا آن کنم خود دلیل اختیار است ای صنم» از شواهد وجود اختیار :	
	۱- مسئولیت پذیری ۲- تفکر و تصمیم	
	« ادامه سوالات در صفحه دوم »	

باسمه تعالی

درس : **تعلیمات دینی ۳** **(دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته :	مدت امتحان: **۹۰ دقیقه**	تعداد صفحه: **۲**
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه	نام و نام خانوادگی :	تاریخ امتحان:	ساعت شروع:

ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۶	**و) کشف ارتباط:** هر یک از موارد سمت راست با کدام یک از موارد سمت چپ ارتباط دارد؟ (در سمت چپ یک مورد اضافی است) الف) از میوه های درخت اخلاص — ۱) افزایش معرفت نسبت به خدا ب) تاثیر روزه در تقویت اخلاص — ۲) دریافت پاداش وصف ناشدنی ج) تفکر در آیات و نشانه های الهی — ۳) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات ۴) راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او	۱/۵
۷	**ز) اصطلاحات زیر را تعریف کنید:** الف) توبه اجتماعی ب) امداد خاص (توفیق الهی)	۰/۵ ۱
۸	**ح) احکام** حکم هر یک از موارد زیر را بنویسید : واجب – جایز – واجب کفایی – حرام – مستحب (یک مورد اضافی است) ۱- هر نوع تجارت به نفع رژیم صهیونیستی ۲- تلاش برای پیشرفت علمی ، صنعتی و افزایش تولید داخلی ۳- دادن جایزه توسط سازمانها ، نهادها و افراد به ورزشکاران ۴- تولید فیلم های سینمایی و تلویزیونی،تاریخی و اجتماعی به سبب اعتلای فرهنگ اسلامی و تربیت دینی در شرایط ویژه	۲
۹	**ط) به پرسش های زیر پاسخ کامل دهید:** الف) از مراحل تکمیلی توبه « جبران حقوق الهی » را شرح دهید. ب) با ظهور اسلام، چگونه یکی از جاهل ترین جوامع آن روز مشتاق علم گردید؟ ج) نیازمندی جهان به خدا در پیدایش را با دو مقدمه و یک نتیجه استدلال نمایید. د) از آثار و پیامدهای منفی تمدن جدیددر حوزه عدل و قسط ، افزایش فاصله میان انسان های فقیر و غنی در جهان را شرح دهید. ه)عقیده بر توانایی پیامبرصلی الله علیه و آله و اولیاء دین علیهم السلام در برآوردن حاجات انسان چه زمانی موجب شرک و چه زمانی عین توحید است؟	۵
	موفق و مؤید باشید.	۲۰

باسمه تعالی

درس : **تعلیمات دینی ۳** **(دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته:	مدّت امتحان: **۹۰ دقیقه**	ساعت شروع:
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان :	تعداد صفحه : **۳**

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	**الف) تدبّر در قرآن کریم و حدیث:** الف) راه درست زندگی یا همان صراط مستقیم، عبادت و بندگی است. ۰/۵ درس ۳ صفحه ۳۱ ب)یعنی انسان به جای اینکه سبک زندگی خود را بر مبنای دین و دستورات الهی قرار دهد که پشتوانه ای محکم و قابل اعتماد است ، هوی و هوس و مکاتب دنیوی را مبنا و معیار زندگی خود قرار دهد که سرانجامی تاریک به دنبال دارد (یعنی انسان زندگی خود را برپایه دستورات الهی بنا نکرده باشد .) ۰/۵ درس ۸ صفحه های ۹۹ - ۱۰۰ ج) اطاعت از خدا و رسول و امام (پذیرش ولایت الهی ونفی طاغوت) ۰/۵ درس ۹ صفحه ۱۱۴ د) دانش استوار، اندرز نیکو، بحث و مجادله به روش نیکوتر (ذکر دو مورد کافی است، هرمورد ۰/۲۵) درس ۱۰ صفحه ۱۳۹ ه)تاثیر اعمال انسان در زندگی ۰/۵ درس ۶ صفحه۷۸	۲/۵
۲	**ب) درستی یا نا درستی گزاره ها:** الف) غ درس ۷ صفحه ۹۲ ب) غ درس ۸ صفحه ۹۹ ج) ص درس ۱۰ صفحه ۱۳۸ د) ص درس ۹ صفحه ۱۲۰ (هر کدام ۰/۵ نمره)	۲
۳	**ج) جای خالی** الف) ایمان (۰/۲۵) – عمل صالح (۰/۲۵) درس ۷ صفحه ۸۸ ب) قضای(۰/۵) درس ۵ صفحه ۵۹ ج) حکمت (۰/۵) درس ۸ صفحه ۱۰۲ د) گفتار(۰/۲۵) – رفتار (۰/۲۵) درس ۹ صفحه ۱۱۶	۲
۴	**د) پاسخ کوتاه:** الف) اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه استغفار در حال انجام گناه، استغفار را بی خاصیت می کند. ۰/۵ درس ۷ صفحه ۹۰ ب) ۱- کلیسا و تعالیم تحریف شده ۰/۲۵ ۲- بهره گیری از تجربیات سایر تمدن ها ۰/۲۵ درس ۱۰ صفحه های ۱۳۳ و ۱۳۵ ج) وقتی یک نظام اجتماعی توحیدی است که حاکم و زمامدار آن بر اساس قوانین الهی به حکومت رسیده باشد و (همان شرایطی راکه خداوند برای حاکم تعیین کرده است دارا باشد) ۰/۲۵ و بکوشد قوانین الهی رادرجامعه به اجرا درآورد.۰/۲۵ درس ۳ صفحه ۳۴ ۰/۵ نمره د) گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند تغییر در نگرش انسان ها ۰/۲۵ و تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم بود. ۰/۲۵ درس ۹ صفحه ۱۱۳ ه) توبه کننده باید به نیابت آنان صدقه دهد۰/۲۵ و برایشان دعای خیر و طلب آمرزش نماید. ۰/۲۵ درس ۷ صفحه ۹۱	۲/۵

باسمه تعالی

درس : **تعلیمات دینی ۳** **(دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته:	مدّت امتحان: **۹۰ دقیقه**	ساعت شروع:
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان :	تعداد صفحه : **۳**

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۵	**ه)تشخیص:** الف) ۱ درس ۱۰ صفحه ۱۴۲ ب) ۲ درس ۵ صفحه ۵۶	۱
۶	**و) کشف ارتباط:** الف) ۲ درس ۴ صفحه ۵۰ ب) ۳ درس ۴ صفحه ۴۹ ج) ۱ درس ۴ صفحه ۴۷ -۴۶	۱/۵
۷	**ز) اصطلاحات:** الف) اگر جامعه در برخی از ابعاد از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شد، نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح، یعنی نیازمند «توبه اجتماعی» است. ۰/۵ نمره درس ۷ صفحه ۹۱ ب) امداد خاص خدای متعال نسبت به آنان که با نیت پاک قدم در راه حق گذارند ۰/۵ و سعادت جهان آخرت و رضایت پروردگار را هدف خود قرار دهند، «توفیق الهی» نام دارد. ۰/۵ نمره درس ۶ صفحه ۷۵	۱/۵
۸	**ح) احکام :** (درس ۸ صفحه های ۱۰۴ تا ۱۰۸) ۱- حرام ۲- واجب ۳- جایز ۴- واجب کفایی (هرکدام ۰/۵ نمره)	۲
۹	**ط) پاسخ کامل:** الف)توبه کننده تلاش می کند حقوقی را که با گناه خود ضایع کرده است جبران نماید. دسته ای از این حقوق، مربوط به خداوند است. مهم ترین حق خداوند نیز، حق اطاعت و بندگی اوست.توبه کننده باید بکوشد کوتاهی های خود در پیشگاه خداوند را جبران کند؛ برای مثال، نمازها یا روزه های از دست داده را به تدریج قضا نماید و عبادت های ترک شده را به جا آورد۰/۵ البته خداوند نسبت به بندگان خود مهربان است و اگر ببیند که شخص توبه کار تلاش خود را کرده و نتوانسته همه گناهان را جبران کند، بقیه موارد را خود جبران نموده و او را عفو می کند. ۰/۵ درس ۷ صفحه های ۹۰ تا ۹۱ ب) نزول تدریجی آیات قرآن کریم و دعوت مکرر این کتاب به خردورزی و دانش از یک طرف ۰/۵ و تشویق های دائمی رسول خدا از طرف دیگر، سد جاهلیت و خرافه گرایی را شکست و یکی از جاهل ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت. ۰/۵ درس ۹ صفحه ۱۱۸	۵

باسمه تعالی

درس : **تعلیمات دینی ۳** **(دینی، اخلاق و قرآن)**	رشته:	مدّت امتحان: **۹۰ دقیقه**	ساعت شروع:
پایه **دوازدهم** دورهٔ دوم متوسطه		تاریخ امتحان :	تعداد صفحه : **۳**

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
	ج) مقدمه اول: اگر به خود نظر کنیم، خود را پدیده ای می یابیم که وجود و هستی مان از خودمان نیست. دراشیای پیرامون نیز که تأمل کنیم، آنها را همین گونه می بینیم؛ حیوانات، نباتات، جمادات، زمین، ستاره ها و کهکشان ها، همه را، پدیده هایی می یابیم که وجودشان از خودشان نبوده و نیست. (ما و این جهان پدیده هستیم یعنی وجودمان از خودمان نیست.) ۰/۲۵ **مقدمه دوم : پدیده ها، که وجودشان از خودشان نیست، برای موجود شدن نیازمند به پدیدآورنده ای هستند که خودش پدیده نباشد، بلکه وجودش از خودش باشد. ۰/۲۵** **نتیجه : ما و همه پدیده های جهان، در پدیدآمدن و هست شدن خود به آفریننده ای نیازمندیم که خودش پدیده نباشد و سرچشمه هستی باشد. این موجود برتر و متعالی «خدا» نامیده می شود. ۰/۵ درس ۱ صفحه ۷** **د) شکل گیری نظام های سیاسی جدید بر پایه قدرت سرمایه داران و نفع طلبی فزاینده آنان بود.۰/۲۵ صاحبان سرمایه و صنعت، منابع طبیعی اکثر نقاط جهان را به بهایی بسیار اندک خریدند، ۰/۲۵و یا با قدرت نظامی خود تاراج کردند ۰/۲۵ و کالاهای خود را با قیمت هایی بسیار سنگین به مردم همان سرزمین ها فروختند۰/۲۵. بدین ترتیب، بخش کوچکی از جهان روز به روز غنی تر شد ولی بخش اعظم آن در فقر و تنگدستی فرو رفت. درس ۱۰ صفحه ۱۴۱** **ه) عقیده به توانایی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و اولیای دین علیهم السلام در برآوردن حاجات انسان (مانند شفا دادن) وقتی موجب شرک است که این توانایی را از خود آنها و مستقل از خدا بدانیم.۰/۵ اما اگر این توانایی را صرفا از خدا و انجام آن را با درخواست اولیاء از خداوند و به اذن خدا بدانیم عین توحید است و از این جهت مانند اثر شفابخشی داروست که خداوند به آن بخشیده است. ۰/۵ درس ۲ صفحه ۲۴**	
	.	۲۰